

Pokazali smo odlučnost i sposobnost da odbranimo vitalne nacionalne interese

Svjedoci smo da se pokušava plasirati teza da meta te agresije 2015. i 2016. godine nije bila Crna Gora, nego navodno samo njen put u NATO. To su apsurdni izgovori! Da su uspjeli u svojim namjerama, demokratska i evropska Vlada bila bi zbrisana, a država Crna Gora okrenuta drugom sistemu vrijednosti. Opasnosti postoje i dalje. Ali, kada pokažete otpornost, odlučnost i sposobnost da branite i odbranite vitalne nacionalne interese, onda su i protivnici oprezniji

PODGORICA – Predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković ocjenjuje da je „najkompleksniji i najbolniji dio tranzicije prošao i da je Crna Gora u tom pogledu ispred ostalih država regiona“. Postoji, ističe premijer u razgovoru za Pobjedu, još dosta izazova na putu razvoja i povećanja životnog standarda i najavljuje izradu tri važna zakonska teksta – zakon o javno-privatnom partnerstvu, zakon o koncesijama i zakon o javnim nabavkama.

– Moramo dalje unapređivati poslovni ambijent, a naročito kapitalnu infrastrukturu – aerodrome, puteve, željeznicu, energetska i digitalna infrastrukturu. Paralelno sa tim, moramo pojednostaviti administrativne procedure za valorizaciju naših razvojnih potencijala. Upravo zbog toga istovremeno radimo na tri važna zakonska teksta: zakonu o javno-privatnom partnerstvu, zakonu o koncesijama i zakonu o javnim nabavkama. Na taj način stvorimo neophodan pravni okvir, a istovremeno podizati nivo profesionalizma i kompetentnosti – tako da naša administracija bude u stanju da efikasnije obezbijedi kvalitetnu realizaciju investicionih odluka – ističe Marković. Sumirajući najznačajnija dostignuća u ekonomiji od obnavljanja nezavisnosti, predsjednik Vlade ističe da su najvažniji – ekonomski rast i poboljšanje životnog standarda građana.

– Ono što je najznačajnije u periodu od obnove nezavisnosti je, iz ugla ekonomije gledano, dostignuti životni standard građana. Bruto domaći proizvod po glavi stanovnika je 2006. u Crnoj Gori iznosio oko 3.460 eura, a danas je dvostruko viši. U 2006. prosječna zarada bila je 282 eura, a danas ona iznosi 510. Povećali smo broj zaposlenih za preko 31.500 lica u odnosu na 2006. godinu. Tome je doprinio ekonomski rast od oko 3,3 odsto prosječno u proteklih 12 godina – kaže premijer Marković.

POBJEDA: Dvanaest godina od obnove nezavisnosti, Crna Gora je članica NATO-a i regionalni lider u procesu pregovora sa EU. Ipak, brojna istraživanja javnog mnijenja pokazuju da značajan broj crnogorskih građana i dalje nije ubijeđen da je Crna Gora na pravom putu. Kako Vi na to gledate, je li riječ iznevjerenim očekivanjama suverenista ili su to mahom stavovi onih koji ne mogu da se pomire sa crnogorskom nezavisnošću i koji slijede razmišljanja lidera dijela opozicije?

MARKOVIĆ: Ozbiljno se odnosimo prema istraživanjima javnog mnijenja koja govore o negativnoj percepciji i raspoloženju prema dinamici i brzini ekonomskog razvoja i poboljšanja standarda. Za razmatranje ovog pitanja potreban je kompleksan pristup i sadržajna analiza. Jer, ako uzmemo u obzir činjenicu da smo u proteklih dvanaest godina otvorili na nekoliko desetina hiljada radnih mjesta, a da istovremeno uvozimo radnu snagu iz inostranstva; ako prema podacima Ujedinjenih Nacija znamo da u Crnoj Gori više ljudi želi da radi u javnoj upravi za 400 € nego u privredi za 800 €, onda govorimo o strukturnoj deformaciji.

Na ovom pitanju mora se ozbiljno raditi, ali upravo zato ističem sve te parametre kako bih ukazao na kompleksnost teme. Jer, građani su i prošle i ove godine, posebno na predsjedničkim i lokalnim izborima, saopštili, kao što su pokazivali i ranije, šta misle o rezultatima ove politike i o napretku i razvoju od referenduma do danas.

POBJEDA: Što su, iz ugla ekonomije, najveći crnogorski problemi, a što smatrate najznačajnijim dostignućima?

MARKOVIĆ: Najkompleksniji i najbolniji dio tranzicije je daleko iza nas. I u tom pogledu smo ispred ostalih država Regiona. Međutim, postoji još dosta izazova na putu razvoja i povećanja životnog standarda. Moramo dalje unapređivati poslovni ambijent, a naročito kapitalnu infrastrukturu – aerodrome, puteve, željeznicu, energetska i digitalna infrastrukturu. Paralelno sa tim moramo pojednostaviti administrativne procedure za valorizaciju naših razvojnih potencijala. Upravo zbog toga istovremeno radimo na tri važna zakonska teksta: zakonu o javno-privatnom partnerstvu, zakonu o koncesijama i zakonu o javnim nabavkama. Na taj način stvorićemo neophodan pravni okvir, a istovremeno podizati nivo profesionalizma i kompetentnosti – tako da naša administracija bude u stanju da efikasnije obezbijedi kvalitetnu realizaciju investicionih odluka.

Ono što je najnačajnije u periodu od obnove nezavisnosti je, iz ugla ekonomije gledano, dostignuti životni standard građana. Bruto domaći proizvod po glavi stanovnika je 2006. u Crnoj Gori iznosio oko 3.460 €, a danas je dvostruko viši. U 2006. prosječna zarada bila je 282 €, a danas ona iznosi 510 €. Povećali smo broj zaposlenih za preko 31.500 lica u odnosu na 2006. godinu. Tome je doprinio ekonomski rast od oko 3,3% prosječno u proteklih 12 godina.

Danas je Crna Gora u fazi dinamičnog razvoja gotovo svih sektora privrede. U proteklih nekoliko godina pokrenuli smo dva grandiozna i slobodno mogu reći istorijska infrastrukturna projekta – autoput i podmorski energetska kabal, čija je ukupna vrijednost blizu dvije milijarde eura. U turizmu imamo ugovorene projekte vrijedne više od tri milijarde eura. Rekordnu turističku sezonu iz 1987. nadmašila je 2017, a podaci iz prva četiri mjeseca 2018. nedvosmisleno ukazuju da ćemo ove godine premašiti prošlogodišnji rezultat. U Sjevernom regionu nikada nije bilo toliko dinamičnog ulaganja u infrastrukturne i turističke kapacitete i poljoprivredu.

O snažnoj investicionoj aktivnosti u zemlji svjedoči ekonomski rast u prošloj godini od 4,4%, što je jedna od najvećih stopa rasta u Evropi. To je rezultiralo otvaranjem više od četiri hiljade novih radnih mjesta u 2017. godini, i smanjenjem stope nezaposlenosti na 16,1%. Podaci za prvi kvartal 2018. pokazuju da postoji mogućnost da prošlogodišnju stopu ekonomskog rasta dostignemo i u ovoj godini.

POBJEDA: Vlada na čijem ste čelu poduhvatila se teškog posla smanjenja javnog duga, uveli ste mjere fiskalne konsolidacije. Jeste li zadovoljni rezultatima?

MARKOVIĆ: U prethodnoj godini donijeli smo Plan fiskalne konsolidacije usklađen sa Fiskalnom strategijom Vlade do 2020, koji smo istovremeno prilagodili razvojnim potrebama zemlje. Fiskalna konsolidacija pokazala je našu sposobnost da upravljamo javnim finansijama i vodimo odgovornu ekonomsku politiku. Uspjeli smo da ojačamo makroekonomsku stabilnost i popravimo kreditni rejting zemlje. Crnogorska ekonomija dinamično raste, kako sam već istakao, i 4,4% u prethodnoj godini je skoro dvostruko više od rasta projektovanog našom ekonomskom politikom. Dakle, vrijeme je pokazalo da smo mjere fiskalne konsolidacije dobro izbalansirali, da smo pravednije raspodijelili socijalne fondove, a pritom nijesmo usporili privrednu aktivnost.

Dosljedna primjena mjera fiskalne konsolidacije doprinijela je ostvarenju suficita tekućeg budžeta od 17,9 miliona eura u 2017. Godini, a ukupni deficit centralnog budžeta u 2017. bio je dominantno rezultat kapitalne potrošnje usmjerene prvenstveno na prioritetnu dionicu autoputa. Dakle, da nije bilo ovih mjera, deficit budžeta bi bio veći.

Positivan trend ovog pristupa nastavlja se i u ovoj godini. Bilježimo dobre rezultate u prvom kvartalu mjerene rastom prihoda, i budnom kontrolom rashoda. Dakle, realizujemo naš srednjeročni plan fiskalne konsolidacije, koji ima za cilj da eliminiše budžetski deficit, a javni dug smanji na ispod 60% bruto domaćeg proizvoda, a ne usporavamo aktivnost u realnom sektoru. Potvrda toga su i podaci da u prvom kvartalu 2018. bilježimo povećanje industrijske proizvodnje, kao i rast u sektorima poljoprivrede, građevinarstva, turizma, trgovine... Dakle, povoljni i ohrabrujući ekonomski rezultati iz prošle godine se nastavljaju.

POBJEDA: Što učiniti da se dodatno poboljša kreditni rejting Crne Gore, najsigurniji put za snižavanje kamata, s obzirom na to da smo još „u crvenoj zoni” za investiture?

MARKOVIĆ: Najsigurniji put za dalje poboljšanje kreditnog rejtinga je nastavak strukturnih reformi u kombinaciji sa fiskalnom konsolidacijom. To su reforme u oblasti penzijskog sistema, tržišta rada, poslovnog ambijenta, zdravstvene zaštite, sistema javne uprave. Kao takve, one treba da doprinesu daljem povećanju konkurentnosti i poboljšanju kreditnog rejtinga zemlje. Time i jačanju međunarodne investicione pozicije Crne Gore, i većem rastu ekonomije.

POBJEDA: Kakve izmjene zakona o PIO su planirane, da li je to sastavni dio paketa reformi za novu garanciju Svjetske banke?

MARKOVIĆ: Reforma penzijskog sistema je dio strukturnih reformi o kojima sam govorio, sa ciljem jačanja fiskalne stabilnosti i povećanja zaposlenosti. U četvrtom kvartalu ove godine, Vlada je planirala da utvrdi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko-ivalidskom osiguranju, sa ciljem preispitivanja modela za ranije penzionisanje. Time će se doprinijeti sprečavanju ranog napuštanja tržišta rada, većoj održivosti penzijskog sistema, odnosno ukupnoj fiskalnoj održivosti.

POBJEDA: Od uličnih protesta 2015, pa onda dešavanja uoči oktobarskih izbora 2016, prisustvujemo izuzetnoj radikalizaciji političke scene i ekstremizaciji političkog ponašanja dijela opozicije koji predvodi Demokratski front. Vi ste govorili, objašnjavajući ponašanje nekih opozicionih lidera, da dejuluju pod uticajem Rusije, koja, kao velika sila, ima svoje interese na Zapadnom Balkanu. Vjerujete li da će taj uticaj na dio opozicije, nakon crnogorskog članstva u NATO-u i izbornih neuspjeha slabiti ili će, možda, imati neke druge forme?

MARKOVIĆ: Crna Gora je tokom protesta oktobra 2015. godine i scenarija pripremljenog za jesen 2016. godine, bila izložena do tada neviđenoj unutrašnjoj i spoljnoj agresiji, koja je bila i politička, i bezbjednosna, i ekonomska. Danas se vide razmjere tog scenarija, sa svim mogućim posljedicama.

Svjedoci smo da se pokušava plasirati teza da meta te agresije 2015. i 2016. godine nije bila Crna Gora, nego navodno samo njen put u NATO. To su apsurdni izgovori. Jer da su uspjeli u svojim namjerama, demokratska i evorpska Vlada bila bi zbrisana, a država Crna Gora okrenuta drugom sistemu vrijednosti.

Opasnosti postoje i dalje. Ali kada pokažete otpornost, odlučnost i sposobnost da branite i odbranite vitalne nacionalne interese, onda su i protivnici oprezniji. Rekao bih, dakle, da opasnost nije prošla, ali da je njen intenzitet slabiji.

POBJEDA: Vi ste, u nekoliko programskih govora, insistirali na političkom kompromisu, pozivali na dijalog. Sve je to bilo uzaludno, kao što su bili bezuspješni apeli iz Brisela i Vašingtona – dio opozicije i dalje bojkotuje parlament i nemoguće je usvojiti neke systemske zakone, pa imamo djelimičnu blokadu parlamentarnog sistema. Koji je izlaz iz sadašnje situacije?

MARKOVIĆ: Važno je šta misle naši partneri i u Vašingtonu i Briselu, ali mislim da je važnije ono što je naš interes u jačanju demokratije, političkog sistema i demokratskih institucija. To je naša potreba i naša odgovornost. Uradićemo sve što je neophodno da uspostavimo politički dijalog o ovom vitalnom interesu. Vjerujem i nadam se većoj političkoj odgovornosti opozicije u tom smislu.

Vjerujem, takođe, da su spoznali da je njihov dosadašnji odnos prema ovim pitanjima jednako donio štetu i njima, i našoj demokratiji i političkom sistemu. Sada je vrijeme da se ne „pozivamo“, već da se odgovorno ponašamo u interesu građana i Države.

Draško Đuranović

EU je konačno razumjela potrebe ZB za razvojem i povezivanjem

POBJEDA: Kakvi su dometi nedavno završenog samita u Sofiji, da li države Zapadnog balkana mogu sa optimizmom gledati na evropsku budućnost?

MARKOVIĆ: Samit je rezultirao konačnim razumijevanjem potrebe za razvojem i povezivanjem unutar Zapadnog Balkana. Kroz Deklaraciju je iskazana spremnost Evropske unije da finansijski podrži taj proces.

Kada je o Crnoj Gori riječ Deklaracijom je jasno pozicioniran Plavi autoput, tj. Jadransko-jonska cesta kao evropski koridor. Zato svi u Regionu imamo razloga da budemo zadovoljni ovim rezultatom, kao i jasnom potvrdom evropske perspektive na osnovu individualnog napretka zemalja.

Izuzetno sam zadovoljan i bilateralnim susretima na najvišem nivou koje sam na Samitu imao sa kancelarkom Njemačke Angelom Merkel, kancelarom Austrije Sebastijanom Kurcom, kao i sa predsjednicima Vlada Holandije Markom Ruteom i Finske Juhom Sipilom. Crna Gora ima ne samo prednost nego i izuzetnu priliku da ostane predvodnik procesa u pridruživanju Evropskoj uniji, u čemu ćemo imati podršku naših partnera na osnovu obostranog razumijevanja o očekivanjima i obavezama. A tu šansu ćemo iskorisiti.

Optužbe bez dokaza i šaptačka diverzija oponenata – maniri naše javne scene

POBJEDA: Istog dana kada je napadnuta novinarka Lakić, Vi ste reagovali osuđujući taj gnusni čin, ali ste i najavili da će istraga morati da razriješi ovaj zločin koji potresa normalnost življenja. Takođe ste istakli da ćete insistirati i na smjenama odgovornih sve dok se ne dođe do istine o napadu. Koji je to rok dok ćete čekati rezultate istrage?

MARKOVIĆ: U potpunosti se slažem da je ovaj događaj nanio nemjerljivu štetu Crnoj Gori i njenom imidžu. Šta god da su motivi i ko god da stoji iza ovog čina, uzrokovao je štetu. Tim prije, Država mora direktno i snažno da odgovori na rukavicu koja joj je bačena u lice. Logično je da su službe bezbjednosti na prvoj liniji fronta da Državu zaštite od ovavih događaja i nasrtaja.

Kao što sam rekao, ako ne bude rezultata – biće odgovornosti. Ali istovremeno, zbog ukupnog ambijenta u zemlji, i ovim povodom i nekim drugim povodima, ne može se odgovornost adresirati samo Vladi i za ono što nije nadležnost Vlade – već drugih, prije svega medijske zajednice. Zbog toga je neophodno uspostaviti dijalog kako bi svi prepoznali svoju ulogu: da u Crnoj Gori imamo medijsku sliku koja je objektivna i profesionalna, i da imamo punu zaštitu medija i novinara. Vlada će taj dijalog pokrenuti.

Što se tiče rokova o kojima pitate, svi mi još čekamo da Tužilaštvo i drugi nadležni organi kažu – mogu li riješiti slučaj ili ne.

POBJEDA: Kako gledate na to što su mnogi oponenti, požurili da Vas kao premijera, i gospodina Đukanovića kao predsjednika države, proglase odgovornima?

MARKOVIĆ: Odgovoran je onaj ko je ovo osmislio i realizovao. A na državnim organima je da to otkriju. Ovo je istovremeno i pucanj u politike koje vodimo gospodin Đukanović i ja. Odnosno pokušaj da se rezultati tih politika ponište i kompromituju.

Ne postoji ni jedan razuman razlog za optužbe koje pominjete. Nije nikakva novost da u Crnoj Gori oni koji rade i stvaraju budu izloženi svakoj vrsti opstrukcije. To se događa i u ovom slučaju. Optužbe bez dokaza i šaptačka diverzija oponenata, maniri su naše javne scene.

INTERVJU: Duško Marković, predsjednik Vlade Crne Gore

Odlučni smo i sposobni da odbranimo vitalne nacionalne interese

PODGORICA - Predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković ocjenjuje da je „najkompleksniji i najbolniji dio tranzicije prošao i da je Crna Gora u tom pogledu ispred ostalih država regiona“. Postoji, ističe premijer u razgovoru za Pobjedu, još dosta izazova na putu razvoja i povećanja životnog standarda i najavljuje izradu tri važna zakonska teksta - zakon o javno-privatnom partnerstvu, zakon o koncesijama i zakon o javnim nabavkama.

- Moramo dalje unapređivati poslovni ambijent, a naročito kapitalnu infrastrukturu - aerodrome, puteve, željeznicu, energetsku i digitalnu infrastrukturu. Paralelno sa tim, moramo pojednostaviti administrativne procedure za valorizaciju naših razvojnih potencijala. Upravo zbog toga istovremeno radimo na tri važna zakonska teksta: zakonu o javno-privatnom partnerstvu, zakonu o koncesijama i zakonu o javnim nabavkama. Na taj način stvorili smo neophodan pravni okvir, a istovremeno podizati nivo profesionalizma i kompetentnosti - tako da naša administracija bude u stanju da efikasnije obezbijedi kvalitetnu realizaciju investicionih odluka - ističe Marković.

Sumirajući najznačajnija

Svjedoci smo da se pokušava plasirati teza da meta te agresije 2015. i 2016. godine nije bila Crna Gora, nego navodno samo njen put u NATO. To su apsurdni izgovori! Da su uspjeli u svojim namjerama, demokratska i evropska Vlada bila bi zbrisana, a država Crna Gora okrenuta drugom sistemu vrijednosti. Opasnosti postoje i dalje. Ali, kada pokazete otpornost, odlučnost i sposobnost da branite i odbranite vitalne nacionalne interese, onda su i protivnici oprezniji

dostignuća u ekonomiji od obnavljanja nezavisnosti, predsjednik Vlade ističe da su najvažniji - ekonomski rast i poboljšanje životnog standarda građana. - Ono što je najznačajnije u periodu od obnove nezavisnosti je, iz ugla ekonomije gledano, dostignuti životni standard građana. Bruto domaći proizvod po glavi stanovnika je 2006. u Crnoj Gori iznosio oko 3.460 eura, a danas je dvostruko viši. U 2006. prosječna zarada bila je 282 eura, a danas ona iznosi 510. Povećali smo broj zaposlenih za preko 31.500 lica u odnosu na 2006. godinu. Tome je doprinio ekonomski rast od oko 3,3 odsto prosječno u proteklih 12 godina - kaže premijer Marković.

POBJEDA: Dvanaest godina od obnove nezavisnosti,

Crna Gora je članica NATO-a i regionalni lider u procesu pregovora sa EU. Ipak, brojna istraživanja javnog mnijenja pokazuju da značajan broj crnogorskih građana i dalje nije ubijeđen da je Crna Gora na pravom putu. Je li riječ o iznevjerenim očekivanjima suverenista ili su to stavovi uglavnom onih koji ne mogu da se pomire sa crnogorskom nezavisnošću ili, pak, koji slijepo slijede razmišljanja lidera dijela opozicije? **MARKOVIĆ:** Ozbiljno se odnosimo prema istraživanjima javnog mnijenja koja govore o negativnoj percepciji i raspoloženju prema dinamici i brzini ekonomskog razvoja i poboljšanja standarda. Za razmatranje ovog pitanja potreban je kompleksan pristup i sadržajna analiza. Jer ako uzme-

mo u obzir činjenicu da smo u proteklih dvanaest godina otvorili na nekoliko desetina hiljada radnih mjesta, a da istovremeno uvozimo radnu snagu iz inostranstva; ako prema podacima Ujedinjenih nacija znamo da u Crnoj Gori više ljudi želi da radi u javnoj upravi za 400 eura nego u privredi za 800 eura, onda govorimo - o strukturalnoj deformaciji. Na ovom pitanju mora se ozbiljno raditi, ali upravo zato ističem sve te parametre kako bih ukazao na kompleksnost teme. Jer, građani su i prošle i ove godine, posebno na predsjedničkim i lokalnim izborima, saopštili, kao što su pokazivali i ranije, šta misle o rezultatima ove politike i o napretku i razvoju od referenduma do danas. **POBJEDA: Što su, iz ugla ekonomije, najveći crno-**

gorski problemi, a što smatrate najznačajnijim dostignućima?

MARKOVIĆ: Najkompleksniji i najbolniji dio tranzicije je daleko iza nas. I u tom pogledu smo ispred ostalih država regiona. Međutim, postoji još dosta izazova na putu razvoja i povećanja životnog standarda. Moramo dalje unapređivati poslovni ambijent, a naročito kapitalnu infrastrukturu - aerodrome, puteve, željeznicu, energetsku i digitalnu infrastrukturu. Paralelno sa tim, moramo pojednostaviti administrativne procedure za valorizaciju naših razvojnih potencijala. Upravo zbog toga istovremeno radimo na tri važna zakonska teksta: zakonu o javno-privatnom partnerstvu, zakonu o koncesijama i zakonu o javnim nabavkama. Na taj način stvorili smo neophodan pravni okvir, a istovremeno podizati nivo profesionalizma i kompetentnosti - tako da naša administracija bude u stanju da efikasnije obezbijedi kvalitetnu realizaciju investicionih odluka. Ono što je najznačajnije u periodu od obnove nezavisnosti je, iz ugla ekonomije gledano, dostignuti životni standard građana. Bruto domaći proizvod po glavi stanovnika je 2006. u Crnoj Gori iznosio oko 3.460 eura, a danas je dvostruko viši.

U 2006. prosječna zarada bila je 282 eura, a danas ona iznosi 510. Povećali smo broj zaposlenih za preko 31.500 lica u odnosu na 2006. godinu. Tome je doprinio ekonomski rast od oko 3,3% prosječno u proteklih 12 godina. Danas je Crna Gora u fazi dinamičnog razvoja gotovo svih sektora privrede. U proteklih nekoliko godina pokrenuli smo dva grandiozna i slobodno mogu reći istorijska infrastrukturna projekta - autoput i podmorski energetska kabal, čija je ukupna vrijednost blizu dvije milijarde eura. U turizmu imamo ugovorene projekte vrijedne više od tri milijarde eura. Rekordnu turističku sezonu iz 1987. nadmašila je 2017. a podaci iz prva četiri mjeseca 2018. nedvosmisleno ukazuju da ćemo ove godine premašiti prošlogodišnji rezultat. U sjevernom regionu nikada nije bilo toliko dinamičnog ulaganja u infrastrukturne i turističke kapacitete i poljoprivredu. O snažnoj investicionoj aktivnosti u zemlji svjedoči ekonomski rast u prošloj godini od 4,4 odsto, što je jedna od najvećih stopa rasta u Evropi. To je rezultiralo otvaranjem više od četiri hiljade novih radnih mjesta u 2017. godini i smanjenjem stope nezaposlenosti na 16,1 odsto. Podaci za prvi kvartal 2018. pokazuju da postoji mogućnost da prošlogodišnju stopu eko-

Duško Marković

Optužbe bez dokaza i šaptačke diverzije oponentata - maniri naše javne scene

POBJEDA: Istog dana kada je napadnuta novinarka Lakić Vi ste reagovali osuđujući taj gnusni čin, ali ste i najavili da će istraga morati da razriješi ovaj zločin koji potresa normalnost življenja. Takođe ste istakli da ćete insistirati i na smjenama odgovornih sve dok se ne dođe do istine o napadu. koji je to rok dok ćete čekati rezultate istrage?

MARKOVIĆ: U potpunosti se slažem da je ovaj događaj nanio nemjerljivu štetu Crnoj Gori i njenom imidžu. Šta god da su motivi i ko god da stoji iza ovog čina, uzrokovao je štetu. Tim prije, država mora direktno i snažno da odgovori na rukavicu koja joj je bačena u lice. Logično je da su službe bezbjednosti na prvom liniji fronta da državu zaštite od ovakvih događaja i nasrtaja. Kao što sam rekao, ako ne bude rezultata - biće odgovornosti. Ali istovremeno, zbog ukupnog ambijenta u zemlji, i ovim povodom i nekim drugim povodima, ne može se odgovornost adresirati samo Vladi i za ono što nije nadležnost Vlade - već drugih, prije svega medijske zajednice. Zbog toga je neophodno uspostaviti dijalog kako bi

svi prepoznali svoju ulogu: da u Crnoj Gori imamo medijску sliku koja je objektivna i profesionalna, i da imamo punu zaštitu medija i novinara. Vlada će taj dijalog pokrenuti. Što se tiče rokova o kojima pitate, svi mi još čekamo da Tužilaštvo i drugi nadležni organi kažu - mogu li riješiti slučaj ili ne. **POBJEDA: Kako gledate na to da su mnogi oponenti požurili da Vas kao premijera, i gospodina Đukanovića kao predsjednika države, proglase odgovornima?** **MARKOVIĆ:** Odgovoran je onaj ko je ovo osmislio i realizovao. A na državnim organima je da to otkriju. Ovo je istovremeno i pucanj u politike koje vodimo gospodin Đukanović i ja. Odnosno pokušaj da se rezultati tih politika ponište i kompromituju. Ne postoji ni jedan razuman razlog za optužbe koje pominjete. Nije nikakva novost da u Crnoj Gori oni koji rade i stvaraju budu izloženi svakoj vrsti opstrukcije. To se događa i u ovom slučaju. Optužbe bez dokaza i šaptačka diverzija oponentata, maniri su naše javne scene.

nomskog rasta dostignemo i u ovoj godini. **POBJEDA: Vlada se poduhvatila teškog posla smanjenja javnog duga, uveli ste mjere fiskalne konsolidacije. Jeste li zadovoljni rezultatima?** **MARKOVIĆ:** U prethodnoj godini donijeli smo Plan fiskalne konsolidacije usklađen sa Fiskalnom strategijom Vlade

do 2020. koji smo istovremeno prilagodili razvojnim potrebama zemlje. Fiskalna konsolidacija pokazala je našu sposobnost da upravljamo javnim finansijama i vodimo odgovornu ekonomsku politiku. Uspjeli smo da ojačamo makroekonomsku stabilnost i popravimo kreditni rejting zemlje. Crnogorska ekonomija dinamično raste, kako sam

već istakao, i 4,4 odsto u prethodnoj godini je skoro dvostruko više od rasta projektovanog našom ekonomskom politikom. Dakle, vrijeme je pokazalo da smo mjere fiskalne konsolidacije dobro izbalansirali, da smo pravednije raspodijelili socijalne fondove, a pritom nijesmo usporili privrednu aktivnost. Dosljedna primjena mjera

fiskalne konsolidacije doprinijela je ostvarenju suficita tekućeg budžeta od 17,9 miliona eura u 2017. godini, a ukupni deficit centralnog budžeta u 2017. bio je dominantno rezultat kapitalne potrošnje usmjerene prvenstveno na prioritetnu dionicu autoputa. Dakle, da nije bilo ovih mjera, deficit budžeta bi bio veći. Pozitivan trend ovog pristupa nastavlja se i u ovoj godini. Bilježimo dobre rezultate u prvom kvartalu mjerne rasta prihoda i budnog kontrolom rashoda. Dakle, realizujemo naš srednjeročni plan fiskalne konsolidacije, koji ima za cilj da eliminiše budžetski deficit, a javni dug smanji na ispod 60 odsto bruto domaćeg proizvoda, a ne usporavamo aktivnost u realnom sektoru. Potvrda toga su i podaci da u prvom kvartalu 2018. bilježimo povećanje industrijske proizvodnje, kao i rast u sektorima poljoprivrede, građevinarstva, turizma, trgovine... Dakle, povoljni i ohrabrujući ekonomski rezultati iz prošle godine se nastavljaju. **POBJEDA: Što učiniti da se dobio poboljša kreditni rejting Crne Gore, najsigurniji put za snižavanje kamata, s obzirom na to da smo još „u crvenoj zoni“ za investitore?** **MARKOVIĆ:** Najsigurniji put za dalje poboljšanje kreditnog rejtinga je nastavak strukturalnih reformi u kombinaciji sa fiskalnom konsolidacijom.

EU je konačno razumjela potrebe Zapadnog Balkana za razvojem i povezivanjem

POBJEDA: Kakvi su dometi nedavno završenog samita u Sofiji, da li države Zapadnog Balkana mogu sa optimizmom gledati na evropsku budućnost? **MARKOVIĆ:** Samit je rezultirao konačnim razumijevanjem potrebe za razvojem i povezivanjem unutar Zapadnog Balkana. Kroz Deklaraciju je iskazana spremnost Evropske unije da finansijски podrži taj proces. Kada je o Crnoj Gori riječ, Deklaracijom je jasno pozicioniran Plavi autoput, tj. Jadransko-jonska cesta kao evropski koridor. Zato svi u regionu imamo razloga da budemo zadovoljni ovim rezultatom, kao i jasnom potvrdom evropske perspektive na osnovu individualnog napretka zemalja. Izuzetno sam zadovoljan i bilateralnim susretima na najvišem nivou koje sam na Samitu imao sa kancelarkom Njemačke Angelom Merkel, kancelarom Austrije Sebastianom Kurcom, kao i sa predsjednicima vlada Holandije Markom Rutem i Finske Juhom Sipilom. Crna Gora ima ne samo prednost nego i izuzetnu priliku da ostane predvodnik procesa u pridruživanju Evropskoj uniji, u čemu ćemo imati podršku naših partnera na osnovu obostranog razumijevanja o očekivanjima i obavezama. A tu šansu ćemo iskoristiti.

Dosljedna primjena mjera fiskalne konsolidacije doprinijela je ostvarenju suficita tekućeg budžeta od 17,9 miliona eura u 2017. godini, a ukupni deficit centralnog budžeta u 2017. bio je dominantno rezultat kapitalne potrošnje usmjerene prvenstveno na prioritetnu dionicu autoputa

To su reforme u oblasti penzijskog sistema, tržišta rada, poslovnog ambijenta, zdravstvene zaštite, sistema javne uprave. Kao takve, one treba da doprinesu daljem povećanju konkurentnosti i poboljšanju kreditnog rejtinga zemlje. Time i jačanju međunarodne investicione pozicije Crne Gore, i većem rastu ekonomije.

POBJEDA: Kakve izmjene zakona o PIO su planirane, da li je to sastavni dio paketa reformi za novu garanciju Svjetske banke? **MARKOVIĆ:** Reforma penzijskog sistema je dio strukturalnih reformi o kojima sam govorio, sa ciljem jačanja fiskalne stabilnosti i povećanja zaposlenosti. U četvrtom kvartalu ove godine, Vlada je planirala da utvrdi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju, sa ciljem preispitivanja modela za ranije presipisanje. Time će se doprinijeti sprečavanju ranog napuštanja tržišta rada, većoj održivosti penzijskog sistema, odnosno ukupnoj fiskalnoj održivosti.

POBJEDA: Od uličnih protesta 2015, pa onda dešavanja uoči oktobarskih izbora 2016, prisustvujemo radikalizaciji političke scene i ekstremizaciji političkog ponašanja dijela opozicije koji predvodi Demokratski front. Vi ste govorili, objašnjavajući ponašanje nekih opozicionih lidera, da djeluju pod utjecajem Rusije, koja, kao velika sila, ima svoje interese na Zapadnom Balkanu. Vjerujete li da će taj uticaj na dio opo-

zicije, nakon crnogorskog članstva u NATO-u i izbornih neuspjeha, slabiti ili će, možda, imati neke druge forme?

MARKOVIĆ: Crna Gora je tokom protesta oktobra 2015. godine i scenarija pripremljenog za jesen 2016. godine bila izložena do tada neviđenoj unutrašnjoj i spoljnoj agresiji, koja je bila i politička, i bezbjednosna, i ekonomska. Danas se vide razmjere tog scenarija, sa svim mogućim posljedicama. Svjedoci smo da se pokušava plasirati teza da meta te agresije 2015. i 2016. godine nije bila Crna Gora, nego navodno samo njen put u NATO. To su apsurdni izgovori! Da su uspjeli u svojim namjerama, demokratska i evropska Vlada bila bi zbrisana, a država Crna Gora okrenuta drugom sistemu vrijednosti.

Opasnosti postoje i dalje. Ali kada pokazete otpornost, odlučnost i sposobnost da branite i odbranite vitalne nacionalne interese, onda su i protivnici oprezniji. Rekao bih, dakle, da opasnost nije prošla, ali da je njen intenzitet slabiji.

POBJEDA: Vi ste, u nekoliko programskih govora, insistirali na političkom kompromisu, pozivali na dijalog. Sve je to bilo uzaludno, kao što su bili neuspješni apeli iz Brisela i Vašingtona - dio opozicije i dalje bojkotuje parlament i nemoguće je usvojiti neke sistemske zakone, pa imamo djelimičnu blokadu parlamentarnog sistema. koji je izlaz iz sadašnje situacije?

MARKOVIĆ: Važno je šta misle naši partneri i u Vašingtonu i Briselu, ali mislim da je važnije ono što je naš interes u jačanju demokratije, političkog sistema i demokratskih institucija. To je naša potreba i naša odgovornost. Uradicemo sve što je neophodno da uspostavimo politički dijalog o ovom vitalnom interesu. Vjerujem i nadam se većoj političkoj odgovornosti opozicije u tom smislu. Vjerujem, takođe, da su spoznali da je njihov dosadašnji odnos prema ovim pitanjima jednako donio štetu i njima, i našoj demokratiji i političkom sistemu. Sada je vrijeme da se ne „pozivamo“, već da se odgovorno ponašamo u interesu građana i države. **Draško ĐURANOVIĆ**

Važno je što misle naši partneri i u Vašingtonu i Briselu, ali mislim da je važnije ono što je naš interes u jačanju demokratije, političkog sistema i demokratskih institucija. To je naša potreba i naša odgovornost. Uradicemo sve što je neophodno da uspostavimo politički dijalog o ovom vitalnom interesu. Vjerujem i nadam se većoj političkoj odgovornosti opozicije u tom smislu

Glavni urednik "Pobjede" u razgovoru sa predsjednikom Vlade